

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrta leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede popoldne.

Stev. 21.

V Mariboru, dne 24. majnika 1900.

Tečaj XXXIV.

Okrajni zastop mariborski.

Iz mariborske okolice, 20. maja.

Volitve v okrajni zastop mariborski so dokončane. Slovenci so se jih udeležili samo v skupini iz kmetijskih občin, a so ostali s 60 proti 69 glasovi v manjšini. V okrajnem zastopu bodo torej odslej zopet vladali le Mariborčani in nekoliko okoličanskih gostilničarjev ter lovskih prijateljev mariborske gospode. Ogromna večina slovenskega ljudstva v okraju pa ostane še nadalje brez zastopnika...

Slovenci so se letos po dolgem odmoru zopet udeležili volitev, da bi s tem pokazali svojo skrajno nezadovoljnost z dosedanjim delovanjem okrajnega zastopa. Ni namreč na Spodnjem Štajarskem okrajnega zastopa, ki bi se tako malo brigal za blagor okraja kakor mariborski. Sicer to ni nobeno čudo, kajti v našem okrajnem zastopu imajo večino meščani, ki so iz okolice zbrali le one može, kateri so njim po godu, ne pa katere želi prebivalstvo okraja. In kdaj je že nemški meščan storil kaj za slovenskega kmeta?

Slovenski kmetje mariborskega okraja so z vso pravico nezadovoljni z delovanjem dosedanjega nemško-meščanskega okrajnega zastopa. Naravnost nezaslišano je, kako malo se je dosedaj storilo za ceste v okraju. Vasi in občine so prosile in dregale za napravo in popravo cest, a nemški meščani so imeli gluha ušesa, njih privrženci, okrajni zastopniki iz okolice, pa niso smeli slišati. Ceste čez Jodl, okoli Ruš, v slivniškem ter framskem Pohorju, iz Rač v Cirkovce, od sv. Mik-

lavža skozi Dobrovec proti sv. Marjeti, v šentjurski župniji itd, glasno vpijejo po okrajnem zastopu, a okrajnega zastopa tam ni na svojem mestu, kjer bi lahko kaj storil za kmeta. Drugi okrajni zastopi tudi mnogo storijo za povzdigo živinoreje. Naš okrajni zastop je pač razdelil celi okraj v živinorejske okoliše, in dovolj je bilo dela. Kmetje pa se radovedno povprašujejo, kaj jim sama razdelitev pomaga, ter se hudo pritožujejo, zakaj se nič ne skrbi za upeljavo dobrega živinskega plemena. Bikov je za polovico premalo v mariborskem okraju, za nekatere vasi in občine ni daleč okoli nobenega bika in merjasca. Vinogradi v mariborskem okraju so močno prizadeti po trtni uši in plesnobi. Bogatim gospodom iz Maribora se delajo novi nasadi, se jim dajejo brezobrestna posojila, a ubogemu kmetu vrže se k večjemu le šopek na pol posušenih trt v ugonobljen vinograd. Ako bi sedeli v okrajnem zastopu može, vneti za blagor kmeta, lahko bi na merodajnih mestih uplivali, da se tako postopanje spremeni kmetu na korist.

Iz okrajnega zastopa se po svoji večini sestavlja tudi okrajni šolski svet, kateri mora skrbeti za šolstvo v okraju. Znano je, kako škodljivo je delovanje mariborskega okrajnega šolskega sveta za celi okraj. Po vsej moči vsiljuje okolici čisto nemške šole in učitelje. Mi ne nasprotujemo, da se učijo nemščina v šolah po okolih. A edino pametno je, da se učijo na podlagi materinega, slovenskega jezika. Sedaj pa se po nekaterih šolah ne sliši več slovenščina, ampak se kar začne z nemščino. Otroci pa se ne naučijo ne nem-

ščine, ne kaj družega. Duševno zaostanejo in prebrisanim meščanom pozneje ni težko, dobiti jih v svojo roko. Zato pa izginjajo kmetije po okolici, na njih pa si zidajo meščani svoje krasne vile, iz katerih se smeji kmetom, ki so se meščanom in njih nemščini tako dolgo vklanjali, dokler se jim ni strlo hrbišče...

Slovenski kmetje! Vi ste se letos uprli kvarljivi nadvladi meščanov v okrajnem zastopu s tem, da ste stopili na volišče z lastnimi, neodvisnimi kandidati. Ni Vam mnogo manjkalo do zmage, a vendar zmagali še niste. Ne izgubite zaradi tega poguma! Ampak zbirajte si somišljenike, razširjajte slovenski kmetijski ponos po okolici in pri prihodnjih volitvah bode zmaga Vaša! P.

Slovenski narodni ponos.

VII.

Preidimo na drugo duševno zmožnost, na čustvo, ki domuje v srcu. Slovensko srce, oh zlato slovensko srce! Katero je pač tebi enako? Če se po srcu med vsemi narodi odlikuje Slovan, kar se ne da tajiti, zavzemamo zopet med rodni brati mi Slovenci menda prvo mesto. Slovensko srce je nežno, mehko in vendar pogumno, slovensko srce je pobožno, sočutno, ponižno, zvesto kakor nobeno drugo, slovensko srce je veselo, kakor nedolžna ptička, ki na veji brezskrbno skaklja in svojo radost izliva v zvonkih glasovih tje v božjo neskončnost, slovensko srce pa je tudi globoko brez dna, neizmerno,

Listek.

V viharnih časih.

Privedil J. Toman.

(Dalje.)

Drugi dan je res sluga spremljal novega učenika k župniku. Novi učenik je bil radoveden, videti svojega nasprotnika in kako ga bo sprejel. Mislil je, da mu bo začel groziti in žugati. Tega se pa ni bal, ker je imel grajščaka na svoji strani. Naenkrat se odpró vrata pri hiši župnikovi in med vrati se prikaže župnik. Mirno pogleda prišleca in vpraša, česa želi.

»Z Vami bi rad govoril«, odgovori prišlec. Župnik mu da z roko znamenje, naj vstopi v sobo. Mirno se potem približa k novemu učeniku rekoč:

»Ako se ne motim, ste Vi učenik novih nauk, o katerem mi je grajščak pravil. Dovolite, da Vas smem le nekaj vprašati. Kaj pa ste bili prej, preden ste začeli učiti ta novi nauk?«

»Katoliški duhovnik«, odgovori tujec.

»Torej ste odpadnik?« reče župnik. »In v čem ste našli razložek, ki Vas je nagnil, da ste k novi veri prestopili, kaj Vas je k temu prisililo?«

»Prostost, ki nam ne predpisuje nobene meje.«

»Torej prostost. Prej ste bili torej sužen. Čegav le?«

»Čegav sužen sem bil? Vseh mojih predstojnikov.«

»Vi torej ne pripoznavate nobene moči nad seboj?«

»Ne pripoznavam.«

»Potem ste enaki navadnemu ljudstvu?«

»Tega nisem rekel in tega ne trdim!«

»Taka je Vaša sloboda? Glejte, jaz se stejem za enakega z ljudstvom, ker imam ravno tako dušo kakor oni in želim ravno tje priti, kamor oni. Ne vjema se torej Vaš govor z Vašimi trditvami.«

»Hočete me uloviti. Tudi jaz sem tega mnenja ko Vi, morajo pa biti trenutki, v katerih mi morajo biti pokorni, drugače bi bil ves red le v zraku.«

»Čudno, druge hočete strahovati, sami pa le v prostosti živeti. Mogoče Vam je že Bog obljubil, da vsi vaši koraki so vedno dobri in da Vi s svojim razumom vse najbolj spoznavate.«

»Ne šalite se«, vskliknil je novi učenik.

»Povejte mi le«, reče mirno župnik, »v čem se jaz motim, in Vas zagotavljam, kakor hitro spoznam svojo zmotu, z veseljem postanem potem Vaš privrženec in vse moči

bom napel, da oznanujem Kristusa tako, kakor on sam želi.«

»V čem se motite? V tem, da se trdno držite stare vere. Zakaj vedno le ubogati, ko je vendar Bog vsakemu dal razum, po katerem naj se ravna v svojem življenju. Ni si treba dati vsega predpisavati po drugih!«

»Vi tu torej ne boste pridigovali?« reče župnik.

»Bom. Grajščak mi je dal k temu pravico, in te si ne pustim vzeti.«

»Zakaj pa se hočete še truditi? Saj si vsak sam s svojim razumom, kakor ste rekli, najložje pomaga, zakaj pa torej hočete Vi svoj razum drugim vsilovati? Pustite jih, oni si Kristusa brez Vas tudi najdejo!«

Novega učenika je rudečica oblila in nejevoljen je postal, ko je videl, da ga je župnik z njegovimi lastnimi besedami vlovil.

»Ne bom tukaj z Vami časa tratil z besedami«, reče tujec, »povejte mi le, ali hočete k nam pristopiti, ali pa nam nasprotovati?«

»Prosim Boga vsaki dan, da me v pravi sv. veri potrjuje, v njej hočem živeti in umreti, na njo sem prisegal, in te prisege nočem nikdar prelomiti. Ne pripustim pa tudi, da bi Vi krive nauke med mojimi ovčicami sejali, braniti hočem svoje ovčice, življenje hočem zanje dati!«